

Uchwała Nr SO – 0954/59/3/Ka/2019

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

z dnia 30 kwietnia 2019 roku

w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Prezydenta Miasta Kalisza sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2018 rok wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2019 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej z dnia 04 marca 2019 r. w składzie:

Przewodnicząca: Teresa Marczak
Członkowie: Zbigniew Czołnik
 Jolanta Nowak

działając na podstawie przepisów art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561 ze zm.) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.), wyraża o przedłożonym przez Prezydenta Miasta Kalisza sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2018 rok wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami

opinię pozytywną

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z realizacji budżetu Miasta Kalisza oraz informacja o stanie mienia przedłożone tut. Izbie w dniu 01 kwietnia 2019 r. Zgodnie z art. 267 ust 3 ustawy o finansach publicznych, sprawozdanie roczne z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, zarząd JST przedstawia regionalnej izbie obrachunkowej, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku budżetowym.

Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową wraz ze zmianami , wieloletnią prognozą finansową ze zmianami oraz ze sprawozdaniami budżetowymi symbolu Rb.

I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną.

1. W części tabelarycznej przedstawione zostały dochody w szczególności dział i paragraf, wydatki w szczególności dział, rozdział z wyodrębnieniem wydatków bieżących, a w nich wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, dotacji, wydatków na obsługę długu i wydatków majątkowych tj. w szczególności zgodnej z uchwałą budżetową, wykonanie przychodów i rozchodów budżetu. Powyższe spełnia wymogi określone w art. 267 ust.1 pkt 1, art. 269 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

W odrębnych załącznikach zostały przedstawione m. in.: wykonanie wydatków majątkowych, realizacja planu dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz w drodze porozumień z organami administracji rządowej i jednostkami samorządu terytorialnego, wykonanie dotacji udzielanych z budżetu , wykonanie dochodów i wydatków związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu jednostki wynikającymi z odrębnych ustaw, wydatki jednostek pomocniczych, wydatki realizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego, wykonanie przychodów i kosztów zakładów budżetowych, oraz wydatków na programy i projekty realizowane ze środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 , wykonanie wydatków niewygasających z roku 2017 i plan wydatków niewygasających z roku 2018. Wykonanie wydatków niewygasających z roku 2017 poszerzone zostało o informację dotyczącą przyczyn niewykonania w pełnym zakresie tych wydatków w roku 2018. Wyszczególnione zostało wykonanie dochodów i wydatków przez jednostki budżetowe prowadzące działalność określoną w ustawie z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty, które

gromadziły na wydzielonym rachunku dochody określone odrębną uchwałą organu stanowiącego. Prezydent Miasta Kalisza przedstawił również informację o udzielonych ulgach, odroczeniach, rozłożeniach na raty, umorzeniach i obniżeniach górnych stawek podatków, informacje o stanie należności, o stanie zobowiązań niewymagalnych. W zestawieniu tabelarycznym zamieszczono informację o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich, co wyczerpuje wymogi określone w art. 269 pkt 3 ustawy o finansach.

2. W części opisowej zamieszczony został wykaz uchwał Rady i zarządzeń Prezydenta, którymi to aktami zmieniano budżet w ciągu roku, w tym przedstawiony został opis wprowadzonych zmian, zamieszczone zostały podstawowe informacje o realizacji budżetu, omówione zostały dochody i wydatki budżetu z podziałem na miasto i powiat. W zakresie realizacji dochodów budżetowych sprawozdanie obejmuje charakterystykę poszczególnych źródeł dochodów, w tym zamieszczono informacje dotyczącą zaległości oraz działań podejmowanych w celu ich wyegzekwowania. W tej części odniesiono się także do przyczyn odchyień w realizacji niektórych źródeł dochodów. Wydatki omówione zostały w układzie działów klasyfikacji budżetowej, z uwzględnieniem opisu realizowanych zadań, a także informacji dotyczącej niższego wykonania planu. Szczegółowo przedstawiona została realizacja zadań majątkowych.

Sprawozdanie obejmuje informację o zmianach w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, dokonanych w trakcie roku budżetowego, co wyczerpuje wymogi określone w art. 269 pkt 2 ustawy o finansach.

3. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2018 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych o symbolu Rb wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie.

4. Wykonanie dotacji na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych jest zgodne z danymi wykazanymi przez dysponentów i Ministerstwo Finansów.

5. Wydatki na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zrealizowane zostały w wysokości otrzymanych dotacji na ten cel z budżetu państwa.

II. 1. Z przedłożonego tut. Izbie sprawozdania o wykonaniu budżetu wynika, że budżet za rok 2018 zamknął się deficytem w kwocie 40.145.196,23 zł przy planowanym deficycie w kwocie 69.391.077,39 zł bowiem:

a/ dochody wykonano w kwocie 611.344.009,75 zł tj. 100,23% planu;

b/ wydatki wykonano w kwocie 651.489.205,98 zł tj. 95,90 % planu;

c/ planowane przychody wykonano w kwocie 80.137.752,26 zł tj. 100,00 % planu, z tego:
z tyt. wolnych środków w kwocie 24.585.752,26zł, ze sprzedaży innych papierów wartościowych kwocie 55.500.000,00 zł oraz ze spłat udzielonych kredytów i pożyczek w kwocie 52.000,00 zł;

d) planowane rozchody wykonano w kwocie 10.746.398,51 zł tj. 100,00 % planu.

Dane te znajdują potwierdzenie w sprawozdaniu Rb-NDS - o nadwyżce/deficycie jst za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 r.

2. Wydatki bieżące zostały wykonane w kwocie 516.443.084,83 zł, dochody bieżące zrealizowano w wysokości 571.578.863,03 zł, spełniony został zatem warunek z art.242 ust.2 ustawy o finansach publicznych. Wydatki majątkowe w 2018r. zrealizowano w wysokości 135.046.121,15 zł tj. co stanowi 92,84% planu.

3. Zarówno wykonanie wydatków bieżących jak i majątkowych obejmuje wykonanie finansowe wydatków niewygasających z roku 2018 roku w łącznej wysokości 27.453.728,92 zł, z tego wydatki bieżące w kwocie 641.350,80 zł, wydatki majątkowe w kwocie 26.812.378,12 zł, które Rada Miejska Kalisza ustaliła uchwałą Nr IV/42/2018 z dnia 28 grudnia 2018 r.

Skład Orzekający ustalił, że w roku 2018 na dochody budżetu wpłynęły niewykorzystane środki z wydatków niewygasających z roku 2017 w łącznej wysokości 8.493.318,20 zł, w tym z tytułu niezrealizowanych wydatków majątkowych w kwocie 7.286.390,26 zł. Łączna kwota wydatków niewykorzystanych z roku 2017 stanowiła 37,86% wydatków niewygasających z tego roku. Podkreślić należy, iż podejmowanie uchwał dotyczących wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego jest celowe, tylko w sytuacji określonej w art. 263 ust 3 ustawy o finansach publicznych, a także w sytuacji zapewniającej, że wykonanie ich nastąpi w terminie zakreślonym przez organ stanowiący. W przeciwnym razie niezrealizowane kwoty wydatków niewygasających przekazywane są do budżetu i zwiększają wykonanie dochodów następnego roku budżetowego oraz wydatków jeżeli nie odstępiono od realizacji zadań. Działanie takie zniekształca zarówno wykonanie dochodów, jak i wydatków budżetowych na przestrzeni kolejnych lat.

4. Spłata rat kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych w 2018r.wraz z należnymi odsetkami stanowiła kwotę 15.626.193,22 zł, co stanowi 2,56 % planowanych w tym okresie dochodów Miasta Kalisza (w tym odsetki od zaciągniętych z tego tytułu zobowiązań wyniosły 4.879.794,71 zł).

5. Z przedmiotowego sprawozdania wynika, że zobowiązania Miasta wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. z emisji obligacji, z kredytów i pożyczek wynoszą 239.469.927,99 zł, co stanowi 39,17%, wykonanych dochodów ogółem. Wartość nominalna niewymagalnych potencjalnych zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na koniec 2018 roku wyniosła 27.685.095,62 zł.

6. W sprawozdaniu z wykonania budżetu wykazane należności wymagalne w kwocie 101.744.150,90 zł (kwota pomniejszona o należności wymagalne instytucji) potwierdza sprawozdanie Rb-N - o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wg stanu na koniec IV kwartału 2018 r. (korekta nr 3 z dnia 19. 03. 2019 . Najwyższy stan należności wymagalnych odnotowano w Miejskim Zarządzie Dróg i Komunikacji w kwocie 40.031.363,41 zł, Urzędzie Miasta w kwocie 37.354.534,19 zł oraz Miejskim Zarządzie Budynków Mieszkalnych działającym w formie zakładu budżetowego w kwocie 23.368.362,99 zł. Z uwagi na wysoką kwotę zaległości, Skład Orzekający wskazuje na konieczność ich monitorowania oraz wprowadzania efektywnych działań, celem poprawy ściągalności zaległości Urzędu Miasta a także Miejskiego Zarządu Dróg i Komunikacji oraz Miejskiego Zarządu Budynków Mieszkalnych w celu nie dopuszczenia do ich przedawnienia.

7. Jak wynika ze sprawozdania Prezydenta z wykonania planu wydatków budżetowych za 2018 r. kwota niewymagalnych zobowiązań wyniosła 19.834.449,15 zł, które znajdują potwierdzenie w sprawozdaniu Rb-28 s – z wykonania wydatków budżetowych (korekta nr 4 z dnia 02.04.2019 r.).

8. Na podstawie sprawozdania Rb- 28 S (korekta nr 4 z dnia 02.04.2019 r.) – z wykonania wydatków budżetowych, Skład Orzekający ustalił, że w następujących przypadkach za wyjątkiem wynagrodzeń i

pochodnych, wykonane wydatki wraz ze zobowiązaniami przekroczyły ustalony plan wydatków budżetowych:

- 710/71035/4300 o kwotę	26.093,56 zł,
- 754/75416/4430 o kwotę	3.617,97 zł,
- 754/75495/4300 o kwotę	3.163,01 zł,
- 755/75515/4360 o kwotę	38,84 zł,
- 757/75702/8110 o kwotę	42.033,99 zł,
- 801/80101/4260 o kwotę	26.878,78 zł,
- 801/80102/4300 o kwotę	851,29 zł,
- 801/80104/4300 o kwotę	226,85 zł,
- 801/80115/4260 o kwotę	33.090,99 zł,
- 801/80115/4300 o kwotę	3.354,03 zł,
- 801/80120/4260 o kwotę	43.045,33 zł,
- 801/80132/4300 o kwotę	3.566,81 zł,
- 801/80140/4260 o kwotę	2.730,75 zł,
- 852/85203/4780 o kwotę	54,14 zł,
- 854/85403/4260 o kwotę	1.131,48 zł,
- 854/85410/4260 o kwotę	1.497,03 zł,
- 855/85502/4300 o kwotę	434,64 zł,
- 855/85505/4260 o kwotę	2.051,17 zł,
- 900/90002/4300 o kwotę	1.169.460,44 zł,
- 900/90004/4260 o kwotę	3.443,17 zł,
- 926/92601/4260 o kwotę	14,87 zł.

W uchwale budżetowej na 2018 rok Rada Miejska określiła sumę 75.000.000 zł, do wysokości, której Prezydent mógł zaciągać zobowiązania na wydatki bieżące, które nie są przedsięwzięciami. Nadto w Wieloletniej Prognozie Finansowej Rada Miejska zawarła upoważnienie dla Prezydenta do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją przedsięwzięć zamieszczonych w Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania gminy i których płatności wykraczają poza rok budżetowy.

Rada Miejska upoważniła także Prezydenta do przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań o których mowa powyżej.

Zatem wynika z tego, że zaciągnięte zobowiązania znajdują podstawę w udzielonych upoważnieniach.

9. Analiza. sprawozdania z wykonania budżetu wykazała, iż w roku 2019 poniesiono zostały wydatki z tytułu kar i odszkodowań na rzecz osób fizycznych (§ 4590), kar odszkodowań i grzywien wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych (§ 4600), pozostałych odsetek (§ 4580) w następujących podziałkach budżetowych:

- w dziale 600, rozdział 60015, w § 4590 w kwocie 614.728,71 zł,
- w dziale 600, rozdział 60015, w § 4600 w kwocie 343.164,54 zł,
- w dziale 700, rozdział 70005, w § 4590 w kwocie 62.817,36 zł,
- w dziale 700, rozdział 70095, w § 4590 w kwocie 20.658,29 zł,
- w dziale 710, rozdział 71095, w § 4590 w kwocie 22.000,00 zł,
- w dziale 855, rozdział 85501, w § 4580 w kwocie 10.892,99 zł,

-w dziale 855, rozdział 85502, w § 4580 w kwocie 22.754,63zł.

W sprawozdaniu Prezydent wyjaśnił powody poniesienia wyżej wymienionych wydatków.

10. Wydatki na zadania związane z realizacją Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii zrealizowano w łącznej kwocie 2.755.699,58 zł na kwotę planowaną 3.012.586,90 zł, co stanowi 91,47% planu. Dochody z tytułu opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosły 2.315.012,17 zł. Podkreślić należy, iż plan wydatków na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii w 2018 roku zwiększony został o niewykonane dochody z tytułu opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych z lat ubiegłych. W sprawozdaniu Prezydent Miasta poinformował, że *niskie wykonanie planu spowodowane jest brakiem realizacji programu „ Sobą być dobrze żyć” w związku z reformą oświaty oraz pozyskaniem środków z Urzędu Marszałkowskiego na realizację programów związanych ze zwalczaniem narkomanii i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.* Skład Orzekający wskazuje na przepisy art.18² ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zgodnie z którymi dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art.11¹ wykorzystywane będą na realizację:

- 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, których mowa w art.10 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego , o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art.10 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

11. Dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi Gmina zrealizowała w wysokości 14.751.470,60 zł (plan 15.180.389,00 zł), należności pozostałe do zapłaty wyniosły 343.510,20 zł, w tym zaległości w kwocie 238.502,29 zł. Prezydent w sprawozdaniu poinformował o prowadzonym postępowaniu windykacyjnym z tego tytułu, o zabezpieczeniu należności Miasta, o kwotach umorzenia i rozłożeniu na raty należności. Wydatki związane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu zrealizowano w kwocie 15.174.308,76 zł na plan w kwocie 15.180.389,00 zł.

III. 1. Przedłożona informacja o stanie mienia komunalnego została opracowana wg stanu na dzień 31.12.2018 r. i obejmuje dane wynikające z art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Mając na uwadze całokształt dokonanych ustaleń i analiz, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego
Teresa Marezak

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu na ul. Zielonej 8, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.